

Nekalá soutěž

Nekalosoutěžního jednání se může dopustit i zákonný zástupce soutěžitele, pokud účelem jednání takového zákonného zástupce bylo získání soutěžní výhody ve prospěch jiného soutěžitele.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 2343/2009, ze dne 20.9.2010)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně P., spol. s r. o., se sídlem S.V., zastoupené JUDr. H. H., advokátkou se sídlem P., proti žalovaným 1) A. E. I., s. r. o., se sídlem P. a 2) Ing. P. K., zastoupený JUDr. P. J., advokátem se sídlem D., o zdržení se nekalé soutěže a zaplacení 6,469.818,- Kč, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp.zn. 50 Cm 21/2003, k dovolání žalobkyně proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 12. ledna 2009, č. j. 3 Cmo 225/2008-164, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 12. ledna 2009, č. j. 3 Cmo 225/2008-164, ve II. výroku, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II. v napadeném rozsahu, ve vztahu mezi žalobkyní a druhým žalovaným, tak, že žaloba o zaplacení 6.469.818,- Kč se zamítá, a ve výroku III., jímž bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů, ve vztahu k druhému žalovanému se zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobou se žalobkyně domáhala uložení povinnosti žalované č. 1 zdržet se užití označení SEMTEX v souvislosti s výrobou, prodejem, nabídkou a marketingem nápojů, dále povinnosti žalovaným č. 1 a č. 2 zaplatit žalobkyni částku ve výši 6,469.818,- Kč na náhradu škody.

Podle žalobního tvrzení tím, že žalovaná č. 1 užívala na svých výrobcích označení SEMTEX, které žalobkyně považuje za zvláštní označení, příznačné pro své výrobky, a tím, že žalovaný č. 2 jednal se shodným úmyslem poškodit žalobkyni a získat pro sebe, resp. pro žalovanou č. 1, neoprávněnou soutěžní výhodu na úkor žalobkyně, dopustili se oba žalovaní vůči žalobkyni v r. 2002 jednání nekalé soutěže s cílem převést na sebe zisky z prodeje nápoje SEMTEX.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. května 2006, č. j. 50 Cm 21/2003-117, uložil žalované č. 1 povinnost zdržet se užití označení SEMTEX v souvislosti s výrobou, prodejem, nabídkou a marketingem nápojů (výrok I.), rozhodl, že žaloba o uložení povinnosti oběma žalovaným zaplatit žalobkyni náhradu škody je po právu (výrok II.) a uvedl, že o výši nároku a náhradě nákladů řízení bude rozhodnuto konečným rozsudkem (výrok III.).

K odvolání druhého žalovaného Vrchní soud v Praze (dále jen odvolací soud) rozsudkem ze dne 12. ledna 2009 č. j. 3 Cmo 225/2008-164 rozsudek soudu prvního stupně opravil v záhlaví (I. výrok), dále ve věci samé rozsudek soudu prvního stupně z m ě n i l ve výroku II. tak, že ve vztahu mezi žalobkyní a druhým žalovaným, se mění tak, že žaloba o zaplacení 6,469.818,- Kč se zamítá (II. výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (III. výrok).

Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a násl. občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.) napadený rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu odvolání, tj. přezkoumal výlučně mezitímní rozsudek, jak je obsažen ve výroku II. rozsudku (a související výrok III), a to pouze ve vztahu žalobkyně a druhého žalovaného, a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné, a to poté, co zopakoval některé rozhodné

důkazy.

Soud prvního stupně rozhodl mezitímním rozhodnutím tak, že žaloba o uložení povinnosti oběma žalovaným zaplatit náhradu škody žalobkyni je po právu. Odvolací soud dospěl k závěru, že soud prvního stupně měl na základě rozsáhlého dokazování k dispozici pro rozhodnutí dostatek skutkových zjištění, z nichž pak ohledně druhého žalovaného vyvodil nesprávné skutkové a právní závěry.

Předmětem odvolacího řízení bylo pouze mezitímní rozhodnutí soudu o žalobkyní uplatněném nároku ve vztahu ke druhému žalovanému (§ 152 odst. 2 o. s. ř.) na zaplacení náhrady škody vyčíslené na 6,469.818,- Kč, jež odpovídá částce, o níž dle tvrzení žalobkyně poklesly její tržby za 4. čtvrtletí r. 2002 oproti 4. čtvrtletí r. 2001. Škoda podle žalobkyně byla způsobena jednáním nekalé soutěže obou žalovaných, přičemž za projev nekalé soutěže druhého žalovaného, jenž jednal ve prospěch svých a první žalované. Uvedený nárok žalobkyně tvrdila jako nárok podle § 53 obchodního zákoníku (dále jen obch. zák.).

Odvolací soud, oproti soudu prvního stupně, dospěl k závěru, že z hlediska posouzení jednání druhého žalovaného z titulu ochrany proti jednání nekalé soutěže podle § 44 odst. 1 obch. zák. (nikoliv z hlediska jiného, např. odpovědnosti z pracovněprávního vztahu), není splněna již první podmínka - existence soutěžního vztahu druhého žalovaného a žalobkyně. Odvolací soud dovodil, že pro úvahu, zda jednání konkrétního subjektu je jednáním v hospodářské soutěži, není až tak rozhodné, zda jde o subjekt, jenž má zapsán v určitém rozsahu shodný předmět podnikání jako dotčená osoba (či zcela odlišný), ale ani to, zda vůbec jde o podnikatele, podstatné je, v souvislosti s jakou činností tvrdí žalobce nekalou soutěž - zda šlo v konkrétním případě o jednání soutěžitele, tedy, zda bylo motivováno soutěžním záměrem. Odvolací soud k tomu cituje článek P. Hajna z Právního rádce č. 8/1996, dále rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 106/2001 a sp. zn. 29 Cdo 2064/2000. Podle odvolacího soudu s přihlédnutím ke konstantní judikatuře, jakož i ke snaze vymezit pojem „hospodářské soutěže“ v právní vědě a v odborné literatuře, lze usoudit, že vztah hospodářské soutěže v určité, okruhem subjektů omezené a pro jejich činnost specifické části trhu předpokládá existenci společné konkurenční oblasti (shodný nebo obdobný předmět činnosti, okruh zákazníků, účelové určení odlišných produktů), v níž nebo pro níž může dojít ke střetu na trhu, přičemž jednání účastníků hospodářské soutěže je vedeno soutěžním záměrem. Pro úplnost dodává, že právní teorie pro vymezení podmínek jednání nekalé soutěže používá rovněž i pojmy „soutěžní situace“ a „soutěžní orientace jednání“ (odkaz na publikaci P. Hajna Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži).

Odvolací soud uzavřel, že jednání druhého žalovaného v posuzovaném případě, tak jak bylo v řízení prokázáno, není jednáním subjektu, jenž se sám účastní hospodářské soutěže. Pokud žalobkyně tvrdila shodu zájmů obou žalovaných na výsledku tvrzeného závadného jednání (převodu distribuce nápojů a práva k označení na první žalovanou k újmě žalobkyně a v umístění padělků nápoje žalobkyně na trh), pak to ovšem ještě neznamená vztah hospodářské soutěže žalobkyně a druhého žalovaného, neboť nejde o jednání, jež by se mělo jakkoli odrazit v soutěžní pozici druhého žalovaného - ten takovou pozici ani na trhu nezaujímá. Jednání druhého žalovaného, podle názoru odvolacího soudu, za podmínky prokázané „shody zájmů“ s cílem přivodit prospěch v hospodářské soutěži první žalované, je třeba považovat za jednání první žalované a jí je lze také pouze přičíst jako skutečnému soutěžiteli na trhu nabídky a prodeje nápojů, a to ve vztahu k žalobkyni, jež se tohoto trhu již dlouhodobě účastnila.

Odvolací soud dospěl k právnímu závěru, že pro nesplnění podmínky vztahu hospodářské soutěže tvrzené jednání druhého žalovaného (i pokud by jinak bylo nekalou soutěží), jež mělo být výlučně v soutěžní prospěch první žalované, není nekalou soutěží a je nadbytečné se zabývat tím, zda v jednání druhého žalovaného byly naplněny další znaky nekalé soutěže podle § 44 odst. 1 obch. zák. Z

uvedeného závěru odvolací soud vyvodil i konečný závěr, že pokud zde nejde o nekalou soutěž druhého žalovaného, pak není dán ani nárok na náhradu škody proti druhému žalovanému z tvrzené jeho nekalé soutěže.

Rozsudek odvolacího soudu ve II. a III. výroku ve vztahu k druhému žalovanému napadla žalobkyně v zákonné lhůtě dovoláním, které považuje za přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., protože jím bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé. Důvodnost svého dovolání opírá žalobkyně o ustanovení § 241a odst. 3 o. s. ř., neboť se podle ní jedná o nezákonné rozhodnutí, které vychází ze skutkových zjištění, jež jsou v rozporu s obsahem spisu. Navíc poukazuje žalobkyně na to, že odvolací soud zatížil řízení vadou, která má za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Podle žalobkyně nesprávně zjištěný skutkový stav i vady řízení před odvolacím soudem mají za následek i nesprávné právní posouzení věci a nesprávný právní názor, na kterém je založen II. a III. výrok rozsudku odvolacího soudu.

Dovolatelka vytýká odvolacímu soudu, že skutkový závěr, že druhý žalovaný nastoupil po ukončení pracovního poměru se žalobkyní dne 20. 9. 2002 do pracovního poměru u první žalované a že ve spise je založena pracovní smlouva, která datuje jeho nástup do zaměstnání k 1. 10. 2002, učinil na základě nezjištěného skutkového stavu. Dovolatelka má za to, že pokud odvolací soud považoval – na rozdíl od soudu prvního stupně – za právně významnou skutečnost tvrzenou existenci pracovního poměru druhého žalovaného u první žalované, pak s ohledem na to, že v tomto rozsahu soud prvního stupně skutkový stav vůbec nezjišťoval a neprovedl důkazy, které k této otázce navrhla žalobkyně, a konečně neprovedl k důkazu ani pracovní smlouvu, kterou odvolací soud ve svém rozsudku cituje, pak odvolací soud zásadním způsobem pochybil.

Dovolatelka konstatuje, že odvolací soud klade z hlediska skutkového důraz na zcela jiné skutečnosti, než které zjišťoval soud prvního stupně, proto musí postupovat podle § 213 odst. 3 a 4 o. s. ř. a tudíž nemůže přihlídnout k tvrzení svědkyně S., pokud je v souvislosti se svými právními závěry soud prvního stupně vůbec nehodnotil, aniž by její výslech zopakoval, což soud odvolací neučinil. Pokud soud prvního stupně z dalších důkazů, které účastníci navrhli a které bezprostředně souvisely s tvrzenou existencí či neexistencí pracovního poměru druhého žalovaného u první žalované, žádné neprovedl, a to proto, že uzavřel, že tuto skutečnost považuje v posuzovaném případě za irelevantní, tedy pokud skutkový stav týkající se event. pracovního poměru druhého žalovaného u první žalované nebyl v nalézacím řízení zjištěn, za takové situace musí odvolací soud postupovat podle § 213 odst. 4 o. s. ř. a dokazování doplnit.

Dovolatelka dále uvádí, že z obsahu spisu musel odvolací soud zjistit, že pracovní smlouva nebyla k důkazu provedena a současně nebyly provedeny důkazy navržené žalobkyní dne 28. 4. 2006 v reakci na výslech svědkyně S., které vyvracely tvrzení o existenci pracovního poměru; žalobkyně včas namítla nevěrohodnost tvrzení této svědkyně a předložila k tomu soudu prvního stupně důkazy. Ve svém podání ze dne 28. 4. 2006 upozornila žalobkyně na to, že svědkyně S. ve své výpovědi tvrdila něco zcela jiného, než tvrdila v předchozím sporu (projednávaném Okresním soudem v Kutné Hoře sp. zn. 5C 201/2002, souvisejícím s porušením pracovních povinností žalovaného Ing. K.). V předchozím sporu uvedená svědkyně uvedla, že Ing. K. nikdy nebyl zaměstnancem ani zástupcem první žalované, nikdy pro ni neprováděl obchodní činnost. Sám druhý žalovaný Ing. K. v tomto předchozím sporu uvedl, že v rozhodné době (říjen až prosinec 2002) byl nezaměstnaný bez stálé pracovní činnosti a že určité nabídky měl, ovšem žádná z nich nepocházela od první žalované, tj. společnosti ATEA, a že s první žalovanou nespolupracuje. Žalobkyně předložila soudu prvního stupně k tomu důkaz protokoly z jednání u Okresního soudu v Kutné Hoře sp. zn. 5C 201/2002.

Dovolatelka zdůrazňuje, že klíčový rozpor v tvrzeních jednatelky první žalované (Ing. S.) a druhého žalovaného (Ing. K.) je pro posouzení tvrzeného pracovního poměru zcela zásadní. Dovolatelka má za to, že tvrzení druhého žalovaného o existenci pracovního poměru u první žalované je ryze účelové,

tvrzení směřuje pouze a výhradně k tomu, aby druhý žalovaný nebyl v souvislosti s aplikací § 420 občanského zákoníku (dále jen obč. zák.) odpovědným za protiprávní jednání (ať už z titulu nekalé soutěže, tak třeba i z titulu obecné odpovědnosti či odpovědnosti prevenční).

Dále dovolatelka poukazuje na to, že odvolací soud založil svůj právní názor výhradně na tvrzení svědkyně S. a pominul jiné důkazy v řízení provedené - na rozdíl od zmíněné pracovní smlouvy - svědčící tomu, že druhý žalovaný byl podnikatelem, podnikal koordinovaně spolu s první žalovanou, jako samostatný podnikatel v oboru reklamní činnost, zprostředkování velkoobchodu a dále maloobchod neprovozovaný v řádných prodejnách.

Dovolatelka závěrem namítá, že odvolací soud založil své klíčové skutkové závěry na nezjištěném skutkovém stavu, resp. na skutkových zjištěních, kterým nepředcházelo řádné nalézací řízení, tedy nikoliv na základě řádně zjištěného skutkového stavu, důkazy provedené soudem prvního stupně hodnotil jinak než soud prvního stupně a porušil procesní postup stanovený v § 213 o. s. ř. a zatížil řízení vadou, která má za následek zcela nesprávné rozhodnutí ve věci.

Pokud jde o právní závěry odvolacího soudu týkající se nedostatku odpovědnosti na straně druhého žalovaného, tedy že druhý žalovaný neodpovídá za škodu, neboť nebyl v soutěžním vztahu k žalobkyni, dovolatelka je přesvědčena, že neexistence soutěžního vztahu není důvodem pro zamítnutí žaloby na náhradu škody, kde vystupují dva žalovaní jako solidárně zavázaní. Dovolatelka má za to, že druhý žalovaný nebyl zaměstnancem první žalované a je odpovědný za nekalosoutěžní jednání, neboť sám byl v posuzované době podnikatelem. Podle názoru dovolatelky, pokud u druhého žalovaného není dána odpovědnost z nekalosoutěžního jednání, bylo jeho jednání nezákonné se všemi důsledky, neboť přinejmenším bylo v rozporu s obecnou prevenční povinností § 415 obč. zák. a dílem mohlo být posuzováno i z hlediska odpovědnosti zaměstnance podle zákoníku práce, neboť z obsahu spisu se podává, že nezákonné jednání bylo pokračující a trvalo od 14. 6. 2002 do počátku roku 2003, přičemž až do září roku 2002 byl druhý žalovaný současně v pracovním poměru i u žalobkyně a od září 2002 podnikal spolu s první žalovanou. V posuzovaném případě může jít o souběh odpovědnosti založené na aplikaci různých právních norem. Dovolatelka uzavírá, že se ve své žalobě domáhala po obou žalovaných náhrady škody ve smyslu ustanovení § 438 obč. zák. o solidární odpovědnosti, že škoda pramenila z jednoho skutkového základu a že z hlediska řízení šlo o řízení o nárocích, které byly skutkově spojené (§ 89 odst. 1 o. s. ř.).

Ze shora uvedených důvodů dovolatelka navrhuje, aby dovolací soud zrušil dovoláním napadený rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení. K tomu současně žádá, aby dovolací soud uložil odvolacímu soudu, aby sám doplnil dokazování o tvrzené existenci pracovního poměru druhého žalovaného.

Žalovaný č. 2 ve vyjádření k dovolání žalobkyně uvádí, že je zřejmé, že se žalobkyně, resp. její právní zástupci, snaží z prosté skutečnosti vytvořit velmi složitou záležitost a zamlžit tak podstatu věci, jíž je to, že žalovaná č. 1 měla neoprávněně uvést na trh v ČR energetický nápoj SEMTEX vyrobený v Polsku, čímž mělo dojít k poškození žalobkyně v žalované části převyšující 6 mil. Kč, která je, jak tvrdí, výhradním výrobcem tohoto nápoje. Žalobkyně požadovala zaplatit náhradu škody žalobou z titulu nekalosoutěžního jednání po první žalované a zároveň po druhém žalovaném, který ve věci výroby tohoto nápoje měl jednat s polským výrobcem a v tiskárně etiket.

Podle žalovaného č. 2 jde v podstatě jen o to, zda se žalovaný č. 2 dopustil, stejně jako žalovaná č. 1, tím, že žalovaná č. 1 uvedla na trh nápoj SEMTEX, nekalosoutěžního jednání, za které nese on právní odpovědnost, a zda mu může být soudem uloženo jako dalšímu subjektu nahradit tuto celou škodu společně s žalovanou č. 1.

Žalovaný č. 2 se domnívá, že odvolací soud rozhodl správně, že žalovaný č. 2 nemůže být v této věci

zavázán nahradit žalobkyní požadovanou škodu za distribuci nápoje SEMTEX, vyrobeného v Polsku, na trh v ČR žalovanou č. 1. Konstatuje, že rozsudek odvolacího soudu je věcně a právně správný a že se vypořádal v potřebném rozsahu se všemi podstatnými skutečnostmi v předmětné věci. Žalovaný č. 2 uvádí, že byl k žalované č. 1 v pracovněprávním vztahu, což bylo svědecky osvědčeno, ale není to pro věc důležité. Podstatné je, podle názoru žalovaného č. 2, že žalovaný č. 2 jako soutěžitel na trhu s energetickými nápoji (fyzická osoba podnikatel či právnická osoba) nikde v předmětné věci nevystupoval ani nejednal a žádného kontraktu se neúčastnil a žádné zboží nedistribuoval apod. Pokud by i jednal v Polsku – jak dokonce žalobkyně sama doložila a tvrdila – jen jménem žalované č. 1, jen žalovaná č. 1 si nechala v Polsku vyrobit nápoj SEMTEX, tento nápoj jen žalovaná č. 1 nakoupila a dovezla do ČR a jen žalovaná č. 1 jej svým jménem distribuovala, tak je pochopitelné, že žaloba proti žalovanému č. 2 byla zamítnuta a jako zavázaná byla shledána žalovaná č. 1.

Jelikož žalobkyně uplatnila žalobu z titulu nekalosoutěžního jednání jiné společnosti – společnosti A., která ji měla v r. 2002 poškodit uvedením falzifikátu nápoje SEMTEX na trh v ČR na ušlém zisku v žalované částce více než 6 mil. Kč, je pak dle názoru žalovaného č. 2 pochopitelné, že odvolací soud musel tuto žalobu ve vztahu k němu zamítnout.

Žalovaný č. 2 se domnívá, že rozsudek odvolacího soudu je věcně a právně správný, proto navrhuje, aby bylo dovolání žalobkyně zamítnuto (pokud nedojde k jeho odmítnutí) a aby byla žalobkyně zavázána nahradit žalovanému č. 2 náklady dovolacího řízení.

Podle článku II bodu 12 zákona č. [7/2009](#) Sb., obsahujícího přechodná ustanovení k novele občanského soudního řádu provedené tímto zákonem, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vyhlášeným (vydaným) přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (t. j. před 1. 7. 2009) se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. S ohledem na den, kdy bylo vydáno rozhodnutí odvolacího soudu (12. ledna 2009), bylo tedy v řízení o dovolání postupováno podle občanského soudního řádu ve znění před novelou provedenou zákonem č. [7/2009](#) Sb. (dále opět jen „o. s. ř.“).

Nejvyšší soud ČR, jako soud dovolací, po zjištění, že dovolání proti rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř., zkoumal, zda je dovolání přípustné.

Dovolání je v dané věci přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť směřuje proti rozsudku odvolacího soudu, resp. proti II. a III. výroku rozsudku ve vztahu k druhému žalovanému, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé, resp. část výroku II. rozsudku ve vztahu k druhému žalovanému, a je i důvodné. Nejvyšší soud ČR rozhodnutí odvolacího soudu přezkoumal v napadeném rozsahu (srov. § 242 odst. 1 o. s. ř.), jsa vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně toho, jak jej dovolatelka obsahově vymezila (srov. § 242 odst. 3, věta první, o. s. ř.).

Dovolací soud se nejprve zabýval správností právního posouzení věci zpochybňovaného dovolatelkou (§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.).

Z odůvodnění napadeného rozsudku se podává, že odvolací soud dospěl k závěru, na rozdíl od rozhodnutí soudu prvního stupně, že jednání druhého žalovaného nelze považovat za nekalou soutěž (podle § 44 a násl. obch. zák.), neboť není splněna již první ze základních podmínek generální klauzule nekalé soutěže, a to jednání v hospodářské soutěži, resp. existence soutěžního vztahu druhého žalovaného a žalobkyně. Odvolací soud zdůraznil, že jednání druhého žalovaného nelze posuzovat z jiných hledisek (např. z hlediska odpovědnosti z pracovněprávního vztahu) než výlučně z hlediska tvrzené jeho nekalé soutěže. Rozhodné je, jak uvedl ve svém odůvodnění odvolací soud, že jednání druhého žalovaného nelze považovat za jednání jím učiněné „vlastním jménem“, ale za jednání učiněné jménem další osoby, resp. činěné za ni. Takové jednání, za podmínky prokázané

„shody zájmů“ s cílem přivodit prospěch v hospodářské soutěži první žalované, pak je třeba považovat za jednání první žalované a jí je lze také pouze přičíst jako skutečnému soutěžiteli na trhu nabídky a prodeje nápojů, na který hodlala první žalovaná takto vstoupit, a to ve vztahu k žalobkyni, jež se tohoto trhu na straně nabídky nápojů již dlouhodobě účastnila.

Odvolací soud založil své rozhodnutí, jímž změnil výrok II. rozsudku soudu prvního stupně, na právním názoru, podle něhož pro nesplnění podmínky vztahu hospodářské soutěže tvrzené jednání druhého žalovaného (i pokud by jinak bylo nekalou soutěží), jež mělo být konáno výlučně v soutěžní prospěch (tj. k dosažení určité soutěžní pozice na trhu nabídky na úkor soutěžní pozice žalobkyně) první žalované, není nekalou soutěží druhého žalovaného a je nadbytečné zabývat se tím, zda v jednání druhého žalovaného byly naplněny další znaky nekalé soutěže dle § 44 odst. 1 obch. zák. Z předmětného závěru vyplývá i konečný závěr, že pokud zde nejde o nekalou soutěž druhého žalovaného, pak není dán ani nárok na náhradu škody proti druhému žalovanému z tvrzené jeho nekalé soutěže. Tento právní názor odvolacího soudu je odlišný od soudu prvního stupně, který naopak dospěl k závěru, že jak u první žalované, tak i u druhého žalovaného jsou naplněny všechny podmínky generální klauzule nekalé soutěže podle § 44 odst. 1 obch. zák., že nekalosoutěžní jednání druhého žalovaného je v příčinné souvislosti s újmou, která tím vznikla žalobkyni, a že druhý žalovaný nese spolu s první žalovanou za ni odpovědnost, a to bez ohledu na to, zda byl či nebyl v pracovním poměru u první žalované i bez ohledu na ukončení pracovního poměru u žalobkyně v září 2002.

V projednávané věci dovolatelka vytýká odvolacímu soudu, že nesprávně zjištěný skutkový stav i vady řízení před odvolacím soudem mají za následek i nesprávné právní posouzení věci a nesprávný právní názor, na kterém je založen II. a III. výrok rozsudku odvolacího soudu. Dovolatelka tvrdí, že pokud odvolací soud považoval za právně významnou skutečnost tvrzenou existenci pracovního poměru druhého žalovaného u první žalované, pak s ohledem na to, že v tomto rozsahu soud prvního stupně skutkový stav vůbec nezjišťoval a neprovedl důkazy, které k této otázce navrhla žalobkyně a konečně neprovedl k důkazu ani pracovní smlouvu, kterou odvolací soud ve svém rozsudku cituje, pak odvolací soud zásadním způsobem pochybil. Dovolatelka vytýká odvolacímu soudu také právní závěry týkající se skutečnosti, že druhý žalovaný neodpovídá za škodu, neboť nebyl v soutěžním vztahu k žalobkyni, protože se domnívá, že neexistence soutěžního vztahu není důvodem pro zamítnutí žaloby na náhradu škody, kde vystupují dva žalovaní jako solidárně zavázaní.

Dovolací soud se neztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že druhý žalovaný nemohl jednat nekalosoutěžně, když toto jednání nesplnilo první podmínku generální klauzule nekalé soutěže, tj. jednání v hospodářské soutěži, a že pokud nejde o nekalou soutěž druhého žalovaného, pak není dán ani nárok na náhradu škody (podle § 373 a násl. a § 757 obch. zák.) proti druhému žalovanému z tvrzené jeho nekalé soutěže podle § 53 obch. zák.

Dovolací soud na rozdíl od odvolacího soudu dospěl k závěru, že jednání druhého žalovaného, tak jak bylo v řízení prokázáno, může být jednáním subjektu, jenž se sám účastní hospodářské soutěže. Odvolací soud nesprávně dovedl že pro nesplnění podmínky vztahu hospodářské soutěže tvrzené jednání druhého žalovaného (i pokud by jinak bylo nekalou soutěží – jak uvedl sám odvolací soud), jež mělo být konáno výlučně v soutěžní prospěch první žalované, není nekalou soutěží druhého žalovaného (viz str. 7 rozsudku odvolacího soudu).

Dovolací soud se ztotožňuje s uvedeným názorem odvolacího soudu, že přestože obchodní zákoník pojem „hospodářské soutěže“ nedefinuje a ani nijak blíže nevymezuje, lze s přihlédnutím ke konstantní judikatuře, jakož i ke snaze o jeho užší či širší vymezení v právní vědě a v odborné literatuře usoudit, že vztah hospodářské soutěže v určité, okruhem subjektů omezené a pro jejich činnost specifické části trhu předpokládá existenci společné konkurenční oblasti, v níž nebo pro níž může dojít ke střetu na trhu, přičemž jednání účastníků hospodářské soutěže je vedeno soutěžním

zájmem (viz str. 6 - 7 rozsudku odvolacího soudu). Nelze však souhlasit s výkladem pojmu „hospodářská soutěž“ provedeným odvolacím soudem v posuzovaném případě.

Pojem „jednání v hospodářské soutěži“ je nutno vyložit v konkrétních případech nekalé soutěže podle konkrétních okolností. Současná úprava generální klauzule nepožaduje výslovně, aby šlo o jednání v hospodářském nebo obchodním styku (na rozdíl od úpravy v jiných státech, ale i od naší úpravy předválečné). Tím slovně i významově navazuje na uvozující ustanovení § 41 obch. zák., které rozšiřuje osobní dosah soutěžněprávní úpravy na veškerá jednání, která mohou mít jakýkoliv nepříznivý vliv na hospodářskou soutěž. Již prvorepubliková odborná literatura vyslovuje závěr, že jde o vztahy v hospodářském styku, v nichž jednající usilují o prosazení vlastních zájmů, „pokud jen pohnutkou nebo skutečným následkem tohoto jednání jest docílení nějakého hospodářského prospěchu ať vlastního nebo cizího“; v tomto smyslu se vyjadřuje i prvorepubliková judikatura, že poškozený a škůdce „nemusí být soutěžiteli, stačí, staly-li se závadné projevy v hospodářském styku“ (Vážný 1937, č.14743). Nejširší pojetí, k němuž vede § 41 obch. zák., dovoluje pod pojem „jednání v hospodářské soutěži“ zahrnout i jednání, která nejsou zaměřena na dosažení zisku (hospodářský prospěch nemusí spočívat jen v zisku, může jím být i odstranění konkurenta formou cenového podbízení, tedy ve skutečnosti vykázaní účetní ztráty), jestliže lze z okolností případu usoudit, že mezi účastníky jde o soutěžní vztah. (K tomu blíže viz Munková, J.: Právo proti nekalé soutěži. Komentář. 3. vydání. C. H. Beck. 2008. s. 44)

Pokud jde o samotný soutěžní vztah, je vykládán v návaznosti na pojem soutěžitele z hlediska účelu ochrany proti nekalé soutěži relativně široce. Bude však vždy předmětem zjištění, protože pojem soutěžního vztahu není vymezen pomocí vztahu ke konkrétní osobě, nýbrž je jím zpravidla okruh těch, kteří mohou být dotčeni ve svých zájmech nejen jako subjekty, ale i jako objekty soutěže. Předválečná judikatura Nejvyššího soudu vycházela v souladu s tehdejší naukou z kritéria soutěžního účelu a vyložila soutěžní vztah v tom smyslu, že obecně je „účel soutěžní jen tehdy vyloučen, jestliže projev byl učiněn bez jakéhokoli vztahu k soutěži a jestliže od toho, kdo jej vnímá, nemůže být ani na účel soutěžní vztahován“ (Vážný 1937, č.14742). (K tomu blíže viz Munková, J.: Právo proti nekalé soutěži. Komentář. 3. vydání. C. H. Beck. 2008. s. 45)

V posuzovaném případě odvolací soud hodnotil, že „pro úvahu, zda jednání konkrétního subjektu je jednáním v hospodářské soutěži, není až tak rozhodné, zda jde o subjekt, jenž má zapsán v určitém rozsahu shodný předmět podnikání jako dotčená osoba (či zcela odlišný), ale ani to, zda vůbec jde o podnikatele; podstatné je, v souvislosti s jakou činností tvrdí žalobkyně nekalou soutěž - zda šlo v konkrétním případě o jednání soutěžitele, tedy zda bylo motivováno soutěžním záměrem a nikoli záměrem jiným“ a při tom odkazuje na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 29 Odo 106/2001. Dále odvolací soud při výkladu pojmu „jednání v hospodářské soutěži“ odkazuje na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 29 Cdo 2064/2000 (jedním ze základních znaků nekalé soutěže je jednání v hospodářské soutěži a k naplnění další určité skutkové podstaty může dojít jen ve vztahu mezi soutěžiteli). (Viz str. 6 rozsudku odvolacího soudu.) Odvolacím soudem uvedené pojmy právní teorie pro vymezení podmínek jednání nekalé soutěže „soutěžní situace“ a „soutěžní orientace jednání“ s odkazem na publikaci P. Hajna nejsou blíže rozvedeny a vysvětleny. P. Hajn k „soutěžní situaci“ uvádí, že ji považuje za výraz, který lépe vyjadřuje skutečnost, že do vztahů (právních i jiných) jejich subjekty typicky vstupují na základě svých volných projevů. V situacích (soutěžních i jiných) se jejich subjekty často ocitají, aniž o to záměrně usilovaly. Tzv. soutěžní záměr či účel nelze ztotožňovat s úmyslem, neboť existuje tehdy, když určitým jednáním jsou objektivně sledovány soutěžní, konkurenční cíle, na rozdíl od možných cílů jiných (vzdělávacích, společensky kontrolních apod.). Dále P. Hajn odkazuje na již zmíněné prvorepublikové rozhodnutí Vážný č. 14742. Za výstižnější než pojem „soutěžní záměr či účel“ považuje P. Hajn „soutěžní orientaci jednání“. (Blíže viz P. Hajn: Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži. MU Brno. 2000. s. 121 a násl.).

V posuzovaném případě tak může jít o nekalosoutěžní jednání druhého žalovaného, i když druhý

žalovaný nejednal „vlastním jménem“, nýbrž jako zákonný zástupce (zaměstnanec) svého zaměstnavatele (jiného soutěžitele), neboť i v rámci zastoupení mohl druhý žalovaný naplnit svůj soutěžní záměr. Skutečnost, že druhý žalovaný jednal jako zaměstnanec jiného soutěžitele, není, jak nesprávně dovodil odvolací soud, rozhodující pro posouzení soutěžního vztahu druhého žalovaného k žalobkyni. V jednotlivém případě je třeba vždy zjišťovat, zda účelem jednání zaměstnance jiného soutěžitele nebyl záměr získání soutěžní výhody ve svůj prospěch, resp. ve prospěch jiného soutěžitele na úkor svého zaměstnavatele. Soutěžní vztah mezi žalobkyní a druhým žalovaným by nebyl naplněn, pokud by druhý žalovaný pouze plnil své pracovní úkoly, aniž by sledoval výše uvedený soutěžní záměr.

Dovolací soud dovodil, s ohledem na konstantní judikaturu, na vymezení v právní vědě i odborné literatuře, že nesprávné právní posouzení daného případu odvolacím soudem spočívá v nesprávném výkladu pojmu „jednání v hospodářské soutěži“, prvního základního znaku generální klauzule nekalé soutěže.

Na základě výše uvedeného dovolací soud uzavřel, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na neúplném a proto nesprávném právním posouzení věci a že dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl uplatněn důvodně.

Za této situace je již bezpředmětné zabývat se dalšími námitkami dovolatelky, kterými poukazuje, že odvolací řízení je v dané věci postiženo jinými vadami řízení a odvolací soud nesprávně zjistil skutkový stav, jestliže odvolací soud vycházel z nesprávného právního posouzení nekalosoutěžního jednání druhého žalovaného, neboť, jak bylo výše uvedeno, je posuzoval v rozporu s ust. § 44 odst. 1 obch zák.

Nejvyšší soud ČR proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o.s.ř.), rozsudek odvolacího soudu zrušil (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, o. s. ř.) a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta první, o. s. ř.), přičemž právní názor dovolacího soudu je pro odvolací soud závazný (§ 243d odst. 1, část první věty za středníkem, o. s. ř.).

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Valná hromada](#)
- [Směnečný a šekový platební rozkaz, prominutí zmeškání lhůty \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o dílo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Veřejné zakázky](#)
- [Výklad právních předpisů, přepravní smlouva](#)
- [Smluvní pokuta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zpráva o vztazích](#)
- [Zákaz konkurence](#)
- [Vypořádací podíl v bytovém družstvu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Základní kapitál](#)